Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 1 (Kolay düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 1

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.5.4.2** Toplum düzenine etkisi bakımından etkin vatandaş olmanın önemine yönelik çıkarımda bulunabilme	Kütüphaneye kitap bağışlamaları; gönüllü olarak küçük çocuklara kitap okumaları.	Her doğru davranış (2 × 4 p) **(8 p)** **Toplam: 8 p**
1b		Kütüphanede daha çok kitap olur, çocuklar okumaya özendirilir. Gönüllülük ve yardımlaşma yayılır; insanlar ortak alanlara sahip çıkar ve toplum düzeni güçlenir.	Mahalleye somut etki **(6 p)** Toplum düzeniyle ilişkili çıkarım **(6 p)** **Toplam: 12 p**
2a	**SB.5.4.3** Temel insan hak ve sorumluluklarının önemini sorgulayabilme	Eğitim hakkı	Eğitim hakkı **(6 p)** **Toplam: 6 p**
2b		Uygulama olmasaydı köydeki çocuklar okula ulaşmakta zorlanır, bazıları okulu bırakabilirdi; şehirdeki çocuklarla eşit eğitim fırsatına sahip olamazlardı. Eğitim hakkı çocukların bilgi ve beceri kazanıp geleceklerini kurabilmeleri için gereklidir ve herkes için eşit olmalıdır.	Eşitsizlik durumunu sorgulama **(7 p)** Eğitim hakkının önemini açıklama **(7 p)** **Toplam: 14 p**
3a	**SB.5.4.4** Bir ihtiyaç hâlinde veya sorun karşısında başvuru yapılabilecek kurumlar hakkında bilgi toplayabilme	Çöplerin toplanmaması: belediye. Kan bağışı: Kızılay.	Belediye **(4 p)** Kızılay **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Örnek: Kurumların resmî internet siteleri; kurum çalışanlarıyla yapılan röportaj; e-Devlet kapısı; ders kitabı ve öğretmen.	Her uygun kaynak (2 × 6 p) **(12 p)** **Toplam: 12 p**
4a	**SB.5.5.1** Kaynakları verimli kullanmanın doğa ve insanlar üzerindeki etkisini yorumlayabilme	Günde 2 × 6 = 12 L; haftada 7 × 12 = 84 L su boşa akar.	Günlük miktar (12 L) **(4 p)** Haftalık miktar (84 L) **(4 p)** **Toplam: 8 p**
4b		Su kaynakları sınırlıdır; boşa harcanan su barajlardaki ve yer altındaki suyun azalmasına yol açar. Kuraklık dönemlerinde insanlar suya ulaşmakta zorlanabilir, tarım ve canlılar zarar görür. Ayrıca suyun arıtılması ve taşınması için harcanan emek ve enerji de boşa gider.	Doğaya etkisi **(6 p)** İnsanlara etkisi **(6 p)** **Toplam: 12 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5a	**SB.5.5.2** İhtiyaç ve isteklerini karşılamak için gerekli bütçeyi planlayabilme	İhtiyaç: okul kantini, defter. İstek: çıkartma albümü, sinema bileti.	İhtiyaçlar **(4 p)** İstekler **(4 p)** **Toplam: 8 p**
5b		İhtiyaçlar: 100 + 40 = 140 TL; kalan: 200 − 140 = 60 TL. İsteklerin ikisi birlikte 110 TL olduğu için ikisini birden alamaz; ya sinema biletini (60 TL) ya da çıkartma albümünü (50 TL, 10 TL artar) alabilir.	İhtiyaç toplamı (140 TL) **(3 p)** Kalan para (60 TL) **(3 p)** İsteklerden yalnızca birini karşılayabileceği kararı ve gerekçesi **(6 p)** **Toplam: 12 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.